

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ

ລະບົບການສຶກສາຂອງລາວ(1)

(ອີງຕາມຂໍ້ມູນກົມສະຖິຕິຂອງກະຊວງວຽກງານພາຍໃນແລະການສື່ສານ, ມິຖຸນາ ປີ 2022) ຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ປະເທດອີ່ປຸ່ນເຊິ່ງມີເຊື້ອສາຍປະເທດລາວແມ່ນ ຜູ້ທີ່ອາໄສຢູ່ອີ່ປຸ່ນແບບຖາວອນແມ່ນມີ(47%), ຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານແມ່ນມີ(8%), ອຸ່ງສົມລົດຂອງຄົນອີ່ປຸ່ນແມ່ນມີ(5%) ເຊິ່ງເຖິງນັ້ນກວມເອົາ60%ຂອງທັງໝົດ. ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ອາໄສຢູ່ອີ່ປຸ່ນຂ້ອນຂ້າງດົນຕົບ, ສະນັ້ນຄວນຊີ້ນຳສິດສອນເດັກໂດຍມີສາຍຕາໄລຍະກາງແລະຍາວ.

ລະບົບໂຮງຮຽນແລະຄຸນວຸດທິແລະໃບປະກາດສະນິຍະບັດທີ່ສາມາດຮັບເອົາໄດ້

- ການເຮັດໃຫ້ການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນໄລຍະ 5 ປີ ເປັນພາກບັງຄັບແລະເຟຣີ ແມ່ນໄດ້ຖືກກຳນົດໂດຍດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີປີ1996ທີ່ໄດ້ອອກໂດຍອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນມາຕາ19ທີ່ໄດ້ຖືກບັນຍັດປີ1991(ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ປີ 2008).
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາໄດ້ຖືກບັນຍັດປີ 2000, ຫຼັງຈາກນັ້ນໄດ້ປັບປຸງປີ 2007, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາປັດຈຸບັນໄດ້ປະກາດໃຊ້ປີ 2015. ກົດໝາຍດັ່ງນີ້ເຮັດໃຫ້ການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນທີ່ເຄີຍເຮັດໄລຍະ 3 ປີ ໄດ້ ຂະຫຍາຍເປັນລະບົບ 4 ປີ ແລະເພີ່ມດຽວກັນນີ້ກາຍເປັນລະບົບການສຶກສາພາກບັງຄັບ. ບັດຈຸບັນລະບົບການສຶກສາພາກບັງຄັບຂອງລາວແມ່ນໄລຍະ 9 ປີ.
- ການອອກໂຮງຮຽນແລະການຄ້າງຫ້ອງແມ່ນມີຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ, ອັດຕາເຂົ້າໂຮງຮຽນແທ້ຈິງປີ2021 ແມ່ນ, ການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນແມ່ນມີ92.35%, ການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນແມ່ນ 67.65%, ການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນປາຍແມ່ນ 49.64%, ອັດຕາເຂົ້າຮຽນການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນກໍຍັງຕໍ່າຢູ່ເຊິ່ງເປັນການສຶກສາພາກບັງຄັບ. (UIS, ປີ 2022).

ສຶກສາໃໝ່ຂອງລາວ ເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ກັນຍາ ແລະຈົບມິຖຸນາໃນປີຕໍ່ໄປ.

- ★ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນ
- ★ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ
- ★ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນປາຍ
- ★ອະນຸປະລິນຍາ, ★ປະລິນຍາຕີ
- ★ປະລິນຍາໂທ, ★ປະລິນຍາເອກ

ໂຮງຮຽນອະນຸບານ	
ໂຮງຮຽນຊັ້ນຕົ້ນ (ໂຮງຮຽນປະຖົມ)	ນັກຮຽນບ.1 (6~7 ປີ)
	ນັກຮຽນບ.2 (7~8 ປີ)
	ນັກຮຽນບ.3 (8~9 ປີ)
	ນັກຮຽນບ.4 (9~10 ປີ)
	ນັກຮຽນບ.5 (10~11 ປີ)
ໂຮງຮຽນຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ (ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕົ້ນ)	ນັກຮຽນມ.1 (11~12 ປີ)
	ນັກຮຽນມ.2 (12~13 ປີ)
	ນັກຮຽນມ.3 (13~14 ປີ)
	ນັກຮຽນມ.4 (14~15 ປີ)
ໂຮງຮຽນຊັ້ນກາງຕອນປາຍ (ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນປາຍ) ນັກຮຽນມ.5 ~ ມ.7	
ມະຫາວິທະຍາໄລ, ວິທະຍາໄລສ້າງຄູ, ໂຮງຮຽນເຕັກນິກ	

- ເນື້ອທີ່: 24 ໝ້ນຕາລາງກິໂລແມັດ (ປະມານ 1.05 ເທົ່າຂອງເກາະ ຮອນລູ)
- ພົນລະເມືອງ: 733.8 ໝ້ນຄົນ (ກົມສະຖິຕິແຫ່ງຊາດລາວ, ປີ 2021)
- ເຜົ່າ: ທັງໝົດ 50 ຊົນເຜົ່າເຊິ່ງລວມທັງເຜົ່າລາວ (ເຜົ່າລາວມີຫຼາຍກວ່າເຜົ່າອື່ນໆຂອງພົນລະເມືອງໝົດ)
- ພາສາ: ພາສາລາວ
- ສາສະໜາ: ພຸດ
- ອາຍຸໄຂໂດຍສະເລ່ຍ: ຊາຍ 67 ປີ, ອິງ 71 ປີ (ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2020)
- ອັດຕາຮູ້ໜັງສືຂອງຜູ້ໃຫຍ່: 87% (ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2021)

ຂັ້ນຕອນການວົງທະບຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນ/ກຳນົດເຂດໂຮງຮຽນ

- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາປີ2015ກຳນົດໄວ້ວ່າການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນແລະການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ ແມ່ນການສຶກສາພາກບັງຄັບ, ເຊິ່ງລະບຸໄວ້ວ່າ “ປະຊາຊົນໝົດທຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ຮຽນ”.
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາປີ2000 ແລະ ປີ2007 ລະບຸໄວ້ວ່າ ບໍ່ພຽງແຕ່ສັງຄົມແລະອຸມຸມຊົນເທົ່ານັ້ນ ຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກກໍຍັງຮັບປະກັນການສຳເລັດການສຶກສາພາກບັງຄັບຂອງເດັກ, ແຕ່ວ່າໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາປີ2015ບໍ່ໄດ້ລະບຸບົດບາດຂອງຜູ້ປົກຄອງ.
- ບໍ່ມີການກຳນົດເຂດໂຮງຮຽນ, ເຖິງແມ່ນວ່າໂຮງຮຽນລັດທີ່ນອນຢູ່ໃນການສຶກສາພາກບັງຄັບກໍຕາມ, ທ່ານສາມາດເລືອກເອົາໂຮງຮຽນຢ່າງເສລີໂດຍເອົາໂຮງຮຽນທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ເຮືອນຂອງທ່ານເປັນຫວັກ. ຂັ້ນຕອນການວົງທະບຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນແມ່ນອີ້ນເອກະສານທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ໂຮງຮຽນ. ໃນກໍລະນີເຄີຍທຽວໂຮງຮຽນອະນຸບານ, ອີ້ນໃບຢັ້ງຢືນຂອງນັ້ນພ້ອມ.

ຄ່າຮຽນຂອງໂຮງຮຽນ

- ຄ່າຮຽນຂອງການສຶກສາພາກບັງຄັບແມ່ນເຟຣີ.
- ຕາມຫຼັກການປຶ້ມແບບຮຽນແມ່ນແຈກຢາຍໃຫ້ເຟຣີ, ແຕ່ວ່າມີບາງເຂດແບບຮຽນແມ່ນບໍ່ໄດ້ແຈກຢາຍຢ່າງທົ່ວເຖິງໂດຍສະເພາະເຂດຊົນນະບົດແມ່ນມີບັນຫາແບບນີ້, ມີບາງກໍລະນີເດັກນັກຮຽນຫຼາຍຄົນໃຊ້ແບບຮຽນຫົວໜຶ່ງໃຊ້ຮ່ວມກັນ.
- ຜູ້ປົກຄອງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຮັບຜິດຊອບຈ່າຍຄ່າເຄື່ອງອຸປະກອນການຮຽນ. ບາງຄັ້ງຖືກຮ້ອງຂໍຮັບຜິດຊອບ ຄ່າບູລະນາສ່ວນແບງສິ່ງອ່ານອຍຄວາມສະດວກ.

ເງື່ອນໄຂການຮຽນຕໍ່

- ໂຮງຮຽນຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ: ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນ
- ໂຮງຮຽນຊັ້ນກາງຕອນປາຍ: ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ
- ສະຖາບັນການສຶກສາຊັ້ນສູງ: ໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນປາຍ. ຂຶ້ນກັບຄະແນນໃນການຮັບເອົາໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາ ການຈ່າຍຄ່າຮຽນເທົ່າໃດແລະການສອບເສັງຄັດເລືອກມີຫຼືບໍ່ມີ ແມ່ນຈະຖືກກຳນົດ. ກໍລະນີໂຮງຮຽນເຕັກນິກ, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນສຳເລັດການສຶກສາອາດຈະສຶກສາ ກໍຖືກຮັບຮອງຄຸນວຸດທິເຂົ້າຮຽນໄດ້(ກະຊວງສຶກສາທິການ, ປີ2017).

ສາເຫດຂອງອັດຕາເຂົ້າໂຮງຮຽນຂອງລາວຍັງຕໍ່າ ແມ່ນຊົນກຸ່ມນ້ອຍທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ພາສາລາວເປັນພາສາປະຈຳວັນນັ້ນໄດ້ຮັບການສຶດສອນຢູ່ໂຮງຮຽນດ້ວຍພາສາລາວ, ແລະປະມານ 23%ຂອງໂຮງຮຽນແມ່ນໂຮງຮຽນບໍ່ສົມບູນແບບທີ່ບໍ່ໄດ້ສຶດສອນຮອດຊັ້ນປ.5.

ອີກຕົວຢ່າງ, ການເຂົ້າມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວມີສອງປະເພດຄື ການຄັດເລືອກຈາກແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນແລະການສອບເສັງຄັດເລືອກເຂົ້າມະຫາວິທະຍາໄລ. ການຄັດເລືອກຈາກແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນແມ່ນເພື່ອລົບລ້າງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບຂອງການສຶກສາ, ແບ່ງປັນຈຳນວນຄົນທີ່ຈະເຂົ້າຮຽນຕາມແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ. ຜົນການຄັດເລືອກສອບເສັງເຂົ້າແມ່ນຂຶ້ນກັບຄະແນນຂອງສອບເສັງເຂົ້າຮຽນ, ກຳນົດຜ່ານເຂົ້າຮຽນຫຼືບໍ່ຜ່ານ. (ຢາມາກູຈີ, ປີ2010).

ລະບົບການສຶກສາຂອງລາວ (2)

ການເຂົ້າໂຮງຮຽນຂອງເດັກພິການ

※ ນິຍາມຂອງ “ການສຶກສາສະໜັບສະໜູນພິເສດ” ແລະ “ຫ້ອງຮຽນພິເສດ” ແມ່ນແຕ່ລະປະເທດບໍ່ຄືກັນຄືມີລະບົບຂອງໃຜຂອງມັນ. ກະດູນາເບິ່ງຄູ່ມືຂອງການໃຊ້ການສຳຫຼວດລະບົບການສຶກສາແຕ່ລະປະເທດ.

ປະຊາຊົນລາວມີຄວາມເຊື່ອຖືວ່າຄວາມເປັນພິການແມ່ນຜູ້ນັ້ນໄດ້ມີເວນກຳກ່ອນເກີດເຊິ່ງເປັນການສອນຂອງສາສະໜາພຸດ, ສະນັ້ນຄົນພິການແມ່ນຖືກຂັງໄວ້ຢູ່ໃນເຮືອນເລື້ອຍໆ, ການເຜີຍແຜ່ການສຶກສາຂອງເດັກພິການແມ່ນຍັງຊ້າຫລາຍ.

ປີ 1992, ໂຮງຮຽນເດັກພິການສາຍຕາແລະຫູໜວກໄດ້ສ້າງຂຶ້ນຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ລັດຖະບານລາວກຳນົດກົດລະບຽບກ່ຽວກັບສິດທິຂອງຄົນພິການ ປີ 2003, ແລະຮັບຮອງສັນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິຄົນພິການສະຫະປະຊາຊາດປີ 2009. ໃນ “ຍຸດທະສາດປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ ປີ 2009-15” ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າ ການນຳມາໃຊ້ເຄື່ອງອຸປະກອນທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອສົ່ງເສີມການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ແລະການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນສຳລັບຄົນພິການທີ່ມີອາການຫັກ.

ໃນ “ແຜນການຍຸດທະສາດການເຄື່ອນໄຫວແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບການຮຽນຮ່ວມ ປີ 2011-15”, ການສົ່ງເສີມການສຶກສາຮຽນຮ່ວມທີ່ລວມທັງ ກຸ່ມເຜົ່ານ້ອຍແລະເດັກຄົນພິການແມ່ນຖືກສະເໜີຂຶ້ນ. ອີງຕາມ “ນະໂຍບາຍການສຶກສາຮຽນຮ່ວມແຫ່ງຊາດ” ທີ່ໄດ້ຖືກກຳນົດປີ 2011, ມີການສົ່ງເສີມຮຽນຮ່ວມຢູ່ໂຮງຮຽນທົ່ວໄປ. ໂຮງຮຽນອະຊີວະສຶກສາສຳລັບເດັກພິການກໍໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນແລ້ວເຊິ່ງຖືວ່າການຝຶກຊ້ອມອາຊີບສຳລັບຄົນພິການແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ.

ແຕ່ວ່າ ໃນ “ແຜນການພັດທະນາພາກສຶກສາປີ 2016-20”, ສະພາບຂອງເດັກພິການທີ່ລວມທັງເດັກບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແມ່ນບໍ່ຈະແຈ້ງ, ດັ່ງນັ້ນຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນການເຂົ້າໃຈສະພາບຂອງເດັກພິການ.

● ຂັ້ນຕອນການລົງທະບຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນ

- 1) ກໍລະນີຢາກໄດ້ຮັບການສຶກສາສະເພາະເດັກພິການ, ຕາມຫລັກການແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດຂອງທ່ານໝໍ. ຜູ້ປະຕິບັດການການກວດເດັກພິການທີ່ມີອາຍຸ 0~18 ປີແມ່ນສູນຝັນຝຸໜ້າທີ່ການ.
- 2) ຂຶ້ນກັບເນື້ອໃນການກວດ, ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຈະສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໂຮງຮຽນທົ່ວໄປທີ່ມີຫ້ອງຮຽນສຳລັບເດັກພິການຫຼືວ່າໂຮງຮຽນສະໜັບສະໜູນພິເສດ.

● ສະຖາບັນການສຶກສາຕ່າງໆສຳລັບເດັກພິການ

ໂຮງຮຽນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ 409 ແຫ່ງ (ປີ 2016)
ໂຮງຮຽນສະໜັບສະໜູນພິເສດ (ຂຶ້ນກັບກະຊວງສາທາລະນະສຸກ) 3 ແຫ່ງ (ປີ 2016)

ຂໍ້ລະມັດລະວັງໃນການສິດສອນ

- ຜູ້ປົກຄອງເດັກຍິງບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈພຽງພໍກັບ “ການພັດທະນາການຊັກຊ້າ” ເຊິ່ງລວມທັງ ອອທິສຕິກແລະ ADHD ຕົ້ນຕົ້ນ, ແນວຄິດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນແນວຄິດຂ້ອນຂ້າງແນວໃໝ່, ແລະອີກຢ່າງໜຶ່ງມີກໍລະນີຜູ້ປົກຄອງ ບໍ່ຮັບຮູ້ຄວາມເປັນພິການ.
- ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເຫຼົ້ານີ້ຄື ສະພາບຂອງການສຶກສາກ່ອນມາຍ້ອນ, ສິ່ງແດດລັອມພາຍໃນເຮືອນ ແລະປະອັດການເຕີບໂຕ, ສະພາບຂອງການພັດທະນາພາສາແມ່ ແມ່ນສິ່ງຜິດພາດທີ່ບໍ່ການພັດທະນາເດັກ.

ເນື້ອໃນການສຶກສາຂອງລາວ(1)

- ຫລັກສູດຂອງການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນແມ່ນ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດຖະບານອອສເຕຣເລຍ, ຕັ້ງແຕ່ປີ 2019 ຕົ້ນຕົ້ນມາ ບັບປຸງຕາມລຳດັບ. ຕົວອັດຕາ 9 ປີ 2022 ບັດຈຸບັນ ຫລັກສູດ ຂອງປ.1 ຫາປ.4 ແມ່ນ ໄດ້ບັບປຸງແລ້ວ, ປຶ້ມແບບຮຽນໃໝ່ແມ່ນໄດ້ຖືກແຈກຢາຍ. ໄປຄ່ຽງຄູ່ກັບນີ້, JICA ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອການພັດທະນາແບບຮຽນຂອງຄະນິດສາດ.
- ໃນຫລັກສູດຂອງການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນທີ່ໄດ້ຮັບການບັບປຸງ, active learning : ການຮຽນຢ່າງຫ້າວຫັນ ແມ່ນຖືກສົ່ງເສີມ.

ວິຊາຮຽນ (ໂຮງຮຽນປະຖົມແລະໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ)

- ໃນໂຮງຮຽນປະຖົມ, ຮຽນ ພາສາປະຈຳຊາດ(ພາສາລາວ), ຄະນິດສາດ, ວິທະຍາສາດແລະທຳມະຊາດ, ສິນທຳ, ສິລະປະ ແລະຫັດຖະກຳ, ດົນຕີ, ພະລະສຶກສາ, ພາສາອັງກິດ(ຕັ້ງແຕ່ປ.3), ສັງຄົມສາດ(ຕັ້ງແຕ່ປ.4) ຕົ້ນຕົ້ນ.
- ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ນັກຮຽນຮຽນ ພາສາປະຈຳຊາດ(ພາສາລາວ), ຄະນິດສາດ, ວິທະຍາສາດ(ເຟີຊິກສາດ, ເຄມີສາດ, ຊີວະສາດ), ສັງຄົມ(ພູມິສາດ, ປະຫວັດສາດ), ພາສາຕ່າງປະເທດ, ຕັກກໂນໂລຊີການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ(ICT) ຕົ້ນຕົ້ນ.
- ການຮຽນພາສາຕ່າງປະເທດແມ່ນຕັ້ງແຕ່ປ.3 ຮຽນອາທິດລະ 2 ຊົ່ວໂມງ. ສຳລັບໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ແມ່ນຮຽນພາສາຕ່າງປະເທດທີ 1 (ພາສາອັງກິດຫຼືພາສາຝລັ່ງ) ອາທິດລະ 3 ຊົ່ວໂມງ, ຮຽນພາສາຕ່າງປະເທດທີ 2 ອາທິດລະ 1 ~ 2 ຊົ່ວໂມງ (ໃນກໍລະນີພາສາຕ່າງປະເທດທີໜຶ່ງແມ່ນພາສາອັງກິດ, ຄັດເລືອກຈາກພາສາຝລັ່ງ, ພາສາຍີ່ປຸ່ນ, ພາສາຈີນ, ພາສາຫວຽດນາມ). ແຕ່ວ່າມີບັນຫາຄຳນວນອຸສອນບໍ່ພຽງພໍ, ໂດຍສະເພາະໃນຕ່າງແຂວງ ມີກໍລະນີບໍ່ສາມາດປະຕິບັດການສອນພາສາຕ່າງປະເທດທີ່ສອງຕາມຫຼັກສູດ.
- ກິດຈະກຳນອກຫຼັກສູດແມ່ນ ມີກິດຈະກຳສະຫລອງວັນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານປະຫວັດສາດແລະວັດທະນະທຳ, ການແຂ່ງຂັນສິລະປະ, ການເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວກິລາ, ການທຳຄວາມສະອາດຫ້ອງຮຽນແລະໃນໂຮງຮຽນ. ມີການສົ່ງເສີມໃຊ້ 20% ຂອງເວລາການສຶດສອນໃນກິດຈະກຳນອກຫຼັກສູດແລະວິຊາຮຽນບໍ່ແມ່ນຫລັກ.

ລະບົບການປະເມີນຜົນ ແລະ ເລື່ອນຊັ້ນຮຽນ

- ຖ້າວ່າຈຳນວນມື້ເຂົ້າຮຽນແລະຄະແນນແມ່ນບໍ່ຮອດມາດຕະຖານຂອງການເລື່ອນຊັ້ນປີຮຽນ, ຕັ້ງແມ່ນວ່ານັກຮຽນໂຮງຮຽນປະຖົມກໍຕາມ, ຕ້ອງຄ້າງຫ້ອງ.
- ມີການສອນເຕີມພິເສດຕໍ່ນັກຮຽນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຜົນການຮຽນທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນສຳລັບການເລື່ອນຊັ້ນປີຮຽນໃນເວລາພາກຮຽນຫຼືວ່າໃນເວລາພັກຮຽນລະຫວ່າງພາກຮຽນ.
- ຢູ່ໃນໃບປະເມີນຜົນການຮຽນ, ມີການຂຽນໃສ່ຄະແນນຂອງທຸກໆວິຊາຮຽນ, ສະພາບການເຂົ້າຮຽນ, ພິດຕິກຳ ແລະທັດສະນະຄະຕິຂອງເດັກ.

● ອັດຕາການຄ້າງຫ້ອງຂອງການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນຂອງປີ 2014 ແມ່ນ 6.9%. ອັດຕາການຄ້າງຫ້ອງຂອງນັກຮຽນປ.1 ແມ່ນສູງທີ່ສຸດ (15.3%). ອັດຕາການອອກກາງຄັນຂອງການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນ ແມ່ນ 5.5% (ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2014).

● ອັດຕາການຄ້າງຫ້ອງໃນປີຊັ້ນຮຽນສຸດທ້າຍຂອງການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນ (※) ແມ່ນ 82% (ທະນາຄານໂລກ, ປີ 2019).

(※) ຕັດສິນຂອງເດັກນ້ອຍທີ່ລົງທະບຽນໃນຊັ້ນຮຽນປະຖົມຂອງໂຮງຮຽນປະຖົມທີ່ບັນລຸຕັ້ງຊັ້ນສຸດທ້າຍ.

ອັດຕາສຳເລັດການສຶກສາ(※) : ການສຶກສາຊັ້ນຕົ້ນ 83%, ການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນຕົ້ນ 54%, ການສຶກສາຊັ້ນກາງຕອນປາຍ 31% (ປີ 2017)

(※) ຕັດສິນຂອງເດັກທີ່ໄດ້ສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນປີຮຽນສຸດທ້າຍ ຂອງບັນດາເດັກທີ່ມີອາຍຸ 3~5 ປີສູງກວ່າ ອາຍຸທີ່ກຳກັບຊັ້ນປີຮຽນສຸດທ້າຍຂອງ ການສຶກສາແຕ່ລະຂັ້ນ (ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ UNICEF, ປີ 2022).

ເນື້ອໃນການສຶກສາຂອງລາວ (2): ຫຼັກກຳນົດຂອງຄະນິດສາດ

ຕາຕະລາງລະບົບເອກະພາບເນື້ອຫາຂອງການສຶກສາຄະນິດສາດຊັ້ນຕົ້ນ (ຈັດຕາມເຂດການຮຽນຂອງຍີ່ປຸ່ນ)

ເຂດ/ຊັ້ນປຶ້ມຮຽນ	ປ.1	ປ.2	ປ.3	ປ.4	ປ.5
ເລກແລະການຄິດໄລ່	<ul style="list-style-type: none"> ຕົວເລກຕັ້ງແຕ່ສູນຮອດ 100 ການບວກແລະການລົບຂອງຕົວເລກຫຼັກ1 ແລະ ຕົວເລກຫຼັກ2 ກົດເກນການແບ່ງປັນຂອງການບວກ 	<ul style="list-style-type: none"> ຕົວເລກຕັ້ງແຕ່ສູນຮອດ 1000 ການບວກແລະການລົບຂອງຕົວເລກ ຫຼັກ2 ແລະ ຕົວເລກຫຼັກ3 ກົດເກນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງການບວກ ຄວາມໝາຍຂອງການຄູນ ບັງສຸດ(ແຕ່ 1 ຫາ 9) ກົດເກນການແບ່ງປັນຂອງການຄູນ 	<ul style="list-style-type: none"> ຕົວເລກຕັ້ງແຕ່ສູນຮອດ 10000 ການບວກແລະການລົບຂອງຕົວເລກຫຼັກ3 ແລະ ຕົວເລກ ຫຼັກ4 ການຄູນ(ຕົວເລກຫຼັກ 2, 3) X (ຕົວເລກຫຼັກ 2) ຄວາມໝາຍຂອງການຫານ, ການຫານທີ່ມີສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ການຫານ(ຕົວເລກຫຼັກ1 ~4) ÷ (ຕົວເລກຫຼັກ1) ກົດເກນການແຈກຢາຍ ແລະ ກົດເກນການປະສົມກັນຂອງການຄູນ 	<ul style="list-style-type: none"> ຕົວເລກຕັ້ງແຕ່ສູນຮອດ ພັນລ້ານ ການບິດເວກຂຶ້ນ ເວກຄືກັບເວກຄູ່, ພັນຄູນແລະຕົວເລກຈຳນວນເຕັມທີ່ສາມາດຫານໄດ້ ດ້ວຍບໍ່ມີເສດເຫຼືອ ການບວກແລະການລົບຂອງຕົວເລກຫຼັກ5 ~ 8 ການຫານ(ຕົວເລກຫຼັກ 2 ~ 4) ÷ (ຕົວເລກຫຼັກ 2, 3) ການຄິດໄລ່ທີ່ມີການບວກ, ລົບ, ຄູນແລະຫານ ປະສົມກັນ ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງລະຫວ່າງການຄູນແລະການຫານ ກົດເກນການແຈກຢາຍຂອງການຄູນ 	<ul style="list-style-type: none"> ລະບົບທົດສະນິຍົມ ການຄູນແລະການຫານຂອງເລກສ່ວນ ການຄູນແລະການຫານຂອງເລກຈຸດ ການຄູນແລະການຫານທີ່ມີສ່ວນເສດ, ເລກຈຸດ, ເລກຈຳນວນເຕັມປະສົມກັນ
ຮູບຮ່າງ	<ul style="list-style-type: none"> ຮູບຮ່າງພຽງພື້ນຖານ ຮູບຮ່າງສາມມິຕິພື້ນຖານ 	<ul style="list-style-type: none"> ຮູບສາມຫວ່າງແລະຮູບສີ່ຫວ່າງ ມູມສາກ ຮູບສາມແຈສາກ, ຮູບສີ່ແຈສາກ, ຮູບຈະຕຸລັດ 	<ul style="list-style-type: none"> ຮູບວົງມົນ ຮູບສາມຫວ່າງໜ້າຈໍ ແລະ ຮູບສາມຫວ່າງເຕັມທີ່ ມູມຂອງຮູບພຽງ ຮູບໝາກບານ 	<ul style="list-style-type: none"> ແນວຕັ້ງແລະຂະໜານ ຮູບສີ່ຫວ່າງສາກ, ຮູບສີ່ຫວ່າງເຕັມທີ່, ຮູບປອກຈັ່ນ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງຮູບພຽງ : congruence of plain figure ພື້ນຜິວຂອງມຸມພາຍໃນຂອງຮູບສາມຫວ່າງແລະຮູບສີ່ຫວ່າງ ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງລະຫວ່າງຂ້າງແລະດ້ານ(ແນວຕັ້ງແລະຂະໜານ) ຮູບກ້ອນສາກ, ຮູບກັບສາກ ແລະ geometric net 	<ul style="list-style-type: none"> ຄຸນລັກສະນະຂອງຮູບສາມຫວ່າງແບບປົກກະຕິ ການສະຫຍາຍຕົວແລະການຫຍໍ້ຂອງຮູບພຽງ line symmetry ແລະ point symmetry : ເສັ້ນສົມມາດ ແລະ ຈຸດສົມມາດ ຮູບທີ່ກົມ, ຮູບທີ່ຫວ່າງ, ຮູບຈອຍກົມ, ຮູບຈອຍທີ່ຫວ່າງ
ການວັດແທກ/ການປ່ຽນແປງແລະຄວາມສຳພັນ	<ul style="list-style-type: none"> ການປຸງແຫຼມຄວາມຍາວ (ການປຸງແຫຼມໂຕຍັງແລະການປຸງແຫຼມທາງສອມ, ການນຳໃຊ້ສິ່ງຂອງອື່ນໂຕອັນໜຶ່ງໃນໂຕເລີຍໃຊ້ເປັນສ່ວນໜ້ອຍໃນການປຸງແຫຼມ) ການປຸງແຫຼມເນື້ອທີ່(ການປຸງແຫຼມໂຕຍັງ ແລະການນຳໃຊ້ສິ່ງຂອງອື່ນໂຕອັນໜຶ່ງໃນໂຕເລີຍໃຊ້ເປັນສ່ວນໜ້ອຍໃນການປຸງແຫຼມ) ການປຸງແຫຼມປະລິມານ(ການປຸງແຫຼມໂຕຍັງ ແລະການປຸງແຫຼມທາງສອມ, ການນຳໃຊ້ສິ່ງຂອງອື່ນໂຕອັນໜຶ່ງໃນໂຕເລີຍໃຊ້ເປັນສ່ວນໜ້ອຍໃນການປຸງແຫຼມ) 	<ul style="list-style-type: none"> ສ່ວນໜ້ອຍຂອງຄວາມຍາວ(cm, mm, m) ສ່ວນໜ້ອຍຂອງປະລິມານ(L, mL, dl) 	<ul style="list-style-type: none"> ສ່ວນໜ້ອຍຂອງຄວາມຍາວ(km) ແນວຄິດຂອງນັກບັນທຶກ ສ່ວນໜ້ອຍຂອງນັກບັນທຶກ(g, kg, mg, t) 	<ul style="list-style-type: none"> ຄວາມຍາວອັດຕະໂນຊ້າງຂອງຮູບສາມຫວ່າງ ແລະ ຮູບສີ່ຫວ່າງ ສ່ວນໜ້ອຍຂອງເນື້ອທີ່(cm², m², km², a, ha) ຊຸດການຊອກຫາເນື້ອທີ່ຂອງຮູບສີ່ແຈສາກແລະຮູບຈະຕຸລັດ ຂະໜາດຂອງມຸມແລະການວັດແທກມຸມ 	<ul style="list-style-type: none"> ການຄິດໄລ່ຂອງໄລຍະທາງ, ຄວາມໄປ, ເວລາ PI (π) ແລະເສັ້ນຮອບວົງ, ຊຸດການຊອກຫາເນື້ອທີ່ຂອງຮູບວົງມົນ ຊຸດການຊອກຫາເນື້ອທີ່ຂອງຮູບສີ່ຫວ່າງແລະຮູບສາມຫວ່າງ ສ່ວນໜ້ອຍຂອງປະລິມານ (cm³, m³) ຊຸດການຊອກຫາປະລິມານຂອງ ຮູບກ້ອນສາກ, ຮູບກັບສາກ
ການນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນ	<ul style="list-style-type: none"> ວິທີການບັງເອີນ(ໂມງ, O ໂມງເຄົ້າ) 	<ul style="list-style-type: none"> ວິທີການບັງເອີນ(ໂມງ ແລະ ນາທີ) ເວລາທີ່ຜ່ານໄປ(ໂມງ ແລະ ນາທີ) ປະຕິທິນ(ອາທິດ, ເດືອນ ແລະ ປີ) 	<ul style="list-style-type: none"> ການບວກແລະການລົບຂອງເວລາ ການວັດແທກເວລາ(ວິນາທີ) 	<ul style="list-style-type: none"> ປະລິມານຂໍ້ຢາງທີ່ຈະປຸງແປງໄປຄູ່ກັນ ສັດສ່ວນ 	<ul style="list-style-type: none"> ອັດຕາສ່ວນ, ເປີເຊັນ(%), ອັດຕາສ່ວນ ສັດສ່ວນ ແລະ ສັດສ່ວນກົງກັນຂ້າມ
		<ul style="list-style-type: none"> ຕາຕະລາງເສັ້ນສະແດງຮູບພາບ 	<ul style="list-style-type: none"> Bar graph: ກະຣາຟທີ່ໃຊ້ບາຣ໌ 	<ul style="list-style-type: none"> Line graph : ກະຣາຟທີ່ໃຊ້ເສັ້ນ 	<ul style="list-style-type: none"> Pie graph: ກະຣາຟທີ່ໃຊ້ຮູບວົງມົນ

ຂໍ້ລະມັດລະວັງໃນການສິດສອນເຂດຕົວເລກແລະການຄິດໄລ່

● ເລກຈຳນວນເຕັມທີ່ຮຽນຢູ່ແຕ່ລະຊັ້ນຮຽນ

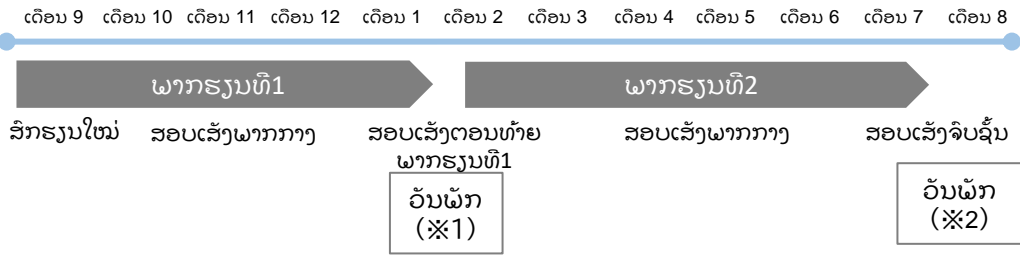
ເລກຈຳນວນເຕັມທີ່ຮຽນຢູ່ແຕ່ລະຊັ້ນຮຽນຂອງລາວ ແມ່ນ ຂະໜາດນ້ອຍກວ່າຍີ່ປຸ່ນ. ຍົກຕົວຢ່າງ ນັກຮຽນປ.3 ຍີ່ປຸ່ນຮຽນຮອດ 100 ລ້ານ, ແຕ່ກົງກັນຂ້າມນີ້ ນັກຮຽນປ.3 ລາວ ຮຽນແຕ່ຮອດ 10 ພັນເທົ່ານັ້ນ. ສະນັ້ນ ມີກໍລະນີ ຄວນສິດສອນບົດຮຽນເສີມ ກ່ອນຈະຮຽນເລກຈຳນວນເຕັມຢູ່ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ. ຍົກຕົວຢ່າງ, ສຳລັບເດັກລາວໄດ້ຮຽນຮອດ 3 ແລ້ວກໍ ຮຽນຢູ່ຍີ່ປຸ່ນປ.4 ແມ່ນ ກ່ອນຈະສອນເລກຈຳນວນເຕັມ, ຄວນສອນຕົວເລກ ຕັ້ງແຕ່ 10 ພັນຫາ 100 ລ້ານກ່ອນ.

● ເມື່ອໃດຄວນຮຽນຮູ້ເລກສ່ວນ

ຍີ່ປຸ່ນຮຽນຮູ້ຄວາມໝາຍຂອງເລກສ່ວນແບບພື້ນຖານ (division fraction) ໃນຊັ້ນປ.2, ແຕ່ສຳລັບລາວຮຽນເລກສ່ວນຕັ້ງແຕ່ປ.3 ຮອດ ຊັ້ນປ.4 ຮຽນຮູ້ການບວກແລະລົບຂອງເລກສ່ວນ ທີ່ມີພູດຕ່າງກັນ. ດັ່ງນັ້ນ ເດັກທີ່ໄດ້ຮຽນຢູ່ລາວຮອດຊັ້ນປ.2 ແລະ ເຂົ້າຮຽນຢູ່ຍີ່ປຸ່ນ ປ.3 ແມ່ນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮຽນ ຄວາມໝາຍຂອງເລກສ່ວນ, ສະນັ້ນຄວນສິດສອນຢ່າງພຽງພໍ ກ່ອນຈະເຂົ້າຮຽນເລກສ່ວນຂອງປ.3. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ສຳລັບເດັກທີ່ຈະຮຽນຢູ່ຍີ່ປຸ່ນຕັ້ງແຕ່ປ.5 ແມ່ນ ອາດຈະມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສິດສອນບົດຮຽນເສີມ ກ່ຽວກັບການຄິດໄລ່, ການຊອກຫາພູດຮ່ວມນ້ອຍທີ່ສຸດໃນກໍລະນີພູດຕ່າງກັນ ແລະ ການຮ່ວມໃຫ້ຈຳນວນໜ້ອຍລົງ.

ວັດທະນະທຳໂຮງຮຽນຂອງລາວ

ກິດຈະກຳຂອງໂຮງຮຽນໄລຍະ 1 ປີ

(※1) ມີວັນພັກໄລຍະເວລາປະມານ 1 ອາທິດ ຫຼັງສອບເສັງຕອນທ້າຍພາກຮຽນທີ 1 ເຊິ່ງຈັດຂຶ້ນຕອນເລີ່ມເດືອນຂອງເດືອນ 1.
 (※2) ມີວັນພັກໄລຍະຍາວ ຫຼັງສອບເສັງຈົບຊັ້ນເຊິ່ງຈັດຂຶ້ນເດືອນ 7

ຕາຕະລາງເວລາໃນມື້ໜຶ່ງ

- ຕັ້ງແຕ່ວັນຈັນຫາວັນສຸກ ມີການສິດສອນ, ວັນເສົາ, ວັນອາທິດ ແລະວັນສະຫຼອງແມ່ນວັນພັກ.
- ຕອນເຊົ້າ ມີການສິດສອນເຊິ່ງມີເວລາ 45 ນາທີ 4 ຄາບ, ຕອນສວາຍ ຕັ້ງແຕ່ໜຶ່ງໂມງເຊິ່ງມີການສິດສອນ 3 ຄາບ.

ຕົວຢ່າງຂອງໂຮງຮຽນປະຖົມ

ຢູ່ລາວສ່ວນຫຼາຍນັກຮຽນເຕົ້າໂຮມກັນເປັນກຸ່ມ ແລະໄປຢ່າງໂຮງຮຽນ, ແຕ່ມີບາງເຂດຂີ້ລົດຖີບໄປໂຮງຮຽນ, ຜູ້ປົກຄອງສົ່ງລູກໄປໂຮງຮຽນ.

ມີລວມໝົດໂຮງຮຽນຕອນເຊົ້າ 8:00~8:30 ຂອງວັນຈັນແລະຫຼັງເລີກຮຽນວັນສຸກ 16:00~16:30, ຍົກທຸກຊາດ ແລະຮ້ອງເພງເພງຊາດລາວແລະຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນກ່າວຄຳແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນ. ແຕ່ວັນອັງຄານຫາວັນພະຫັດ ການສິດສອນຈະເລີ່ມຕົ້ນແຕ່ 8 : 00.

ອາຫານສວາຍແມ່ນນັກຮຽນສ່ວນຫຼາຍກັບໄປເຮືອນກິນຢູ່ເຮືອນຕົນເອງ, ໃນບາງທ້ອງຖິ່ນແມ່ນເອົາອາຫານສວາຍມາໂຮງຮຽນແລະກິນຢູ່ໂຮງຮຽນ.

ລະຫວ່າງພາກຮຽນ ມີວຽກບ້ານເລື້ອຍໆ, ແຕ່ວ່າໃນຊ່ວງເວລາພັກຮຽນໄລຍະຍາວ, ບໍ່ມີວຽກບ້ານ.

ກິດຈະບຽບແລະປະເພນີຂອງໂຮງຮຽນ

- ຜູ້ເຮັດທຳຄວາມສະອາດຫ້ອງຮຽນແມ່ນນັກຮຽນ, ທຳຄວາມສະອາດຕາມໜ້າທີ່ທີ່ຖືກມອບໝາຍ.
- ຕັ້ງແຕ່ໂຮງຮຽນປະຖົມເປັນຕົ້ນໄປ ນັກຮຽນຄວນໃສ່ເຄື່ອງແບບ.
- ການໃຊ້ເຄື່ອງສຳອາງແລະເຄື່ອງປະດັບຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ, ການເອົາໃຫລະສັບມີຖືນຳເຂົ້າມາໂຮງຮຽນແມ່ນສິ່ງທີ່ຂ້ຳ້ຫ້າມ.
- ການເອົາເຂົ້ານົມມາໂຮງຮຽນແມ່ນສິ່ງທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້.

ສິ່ງທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃນການໃຊ້ຊີວິດຢູ່ໂຮງຮຽນ

- ຕາມຫລັກການ, ແບບຮຽນແມ່ນຖືກແຈກຢາມໃຫ້ຜິດ, ແຕ່ໃນບາງເຂດໂດຍສະເພາະເຂດຊົນນະບົດແມ່ນການແຈກຢາຍປື້ມແບບຮຽນແມ່ນບໍ່ທົ່ວເຖິງຢ່າງພຽງພໍ.
- ເຄື່ອງແບບແລະເຄື່ອງຂຽນແມ່ນຜູ້ປົກຄອງຕ້ອງໄດ້ຊື້.

ກິດຈະກຳອອກຫລັກສູດການຮຽນ

- ມີກິດຈະກຳຄົງຄາວແຂ່ງຂັນກິລາແລະບຸນເທດສະການວັດທະນະທຳເປັນຕົ້ນ, ແຕ່ວ່າ ທັດສະນະສຶກສາ ແລະ ທັດສະນະສຶກສາແບບນອນຄ້າງຄືນ ແມ່ນເກືອບບໍ່ມີ. ບາງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນກໍ່ປະຕິບັດທັດສະນະສຶກສາແບບນອນຄ້າງຄືນ ຢູ່ແຕ່ວ່າມີແຕ່ໜ້ອຍໜຶ່ງ.

ຜູ້ປົກຄອງມີສ່ວນຄືແນວໃດ

- ມີການສຳພາດຜູ້ປົກຄອງໃນທຸກໆຕອນທ້າຍພາກຮຽນ.
- ນາຍຄູບໍ່ປະຕິບັດການໄປຢຽມຢາມທຸກໆເຮືອນຂອງນັກຮຽນ, ແຕ່ຖ້າວ່າມີນັກຮຽນມີບັນຫາ, ມີບາງກໍລະນີໄປຢຽມຢາມເຮືອນຂອງເດັກນັ້ນ.
- ບາງຜູ້ປົກຄອງກໍ່ເອົາໃຈໃສ່ຊ່ວຍເບິ່ງວຽກບ້ານແລະສອນລູກ, ແຕ່ວ່າ ມີບາງຄອບຄົວບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເບິ່ງການຮຽນຢູ່ເຮືອນຂອງເດັກຢ່າງພຽງພໍໄດ້ດີ.
- ຢູ່ໃນປະເທດລາວກໍ່ມີສະມາຄົມຜູ້ປົກຄອງແລະນາຍຄູ, ປະຕິບັດການຈັດປະຊຸມແຕ່ລະໄລຍະ, ແຕ່ວ່າຄວບາງໂຮງຮຽນກໍ່ບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຫ້ວຫັ້ນ.

ຂໍ້ລະມັດລະວັງໃນການສິດສອນ

- ຖ້າຫາກວ່າປຽບທຽບເຂດຕົວເມືອງກັບເຂດຜູກອຍແລະເຂດສ່ວນໜຶ່ງຂອງພາກໃຕ້ເຂດຜູກອຍ ແລະເຂດສ່ວນໜຶ່ງຂອງພາກໃຕ້ແມ່ນອັດຕາສ່ວນເຂົ້າຮຽນແລະຮຽນຕໍ່ແມ່ນຕ່ຳ, ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຂອງການສຶກສາລະຫວ່າງທ້ອງຖິ່ນ. ເຖິງແມ່ນວ່າເດັກຄົນນັ້ນມາຈາກປະເທດລາວກໍ່ຕາມ, ລະດັບການຮຽນຂອງເດັກລາວແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍເຊິ່ງເປັນຂໍ້ລະມັດລະວັງ.
- ໃນໂຮງຮຽນລາວບໍ່ມີວຽກບ້ານລະຫວ່າງວັນພັກໄລຍະຍາວ, ສະນັ້ນມີກໍລະນີ ຄວນອະທິບາຍຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບ ວຽກບ້ານຂອງພັກລະດູຮ້ອນແລະພັກລະດູໜາວ.